

25/03

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 14 maart 2025 door A, hierna te noemen klager, ingediende klacht tegen B, hierna te noemen verweerder, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen en gebruiker van het dienstmerk psycholoog NIP.

I De procedure

Het College heeft kennis genomen van:

- het klaagschrift met de bijlage d.d. 14 maart 2025;
- het verweerschrift d.d. 6 april 2025.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 2 juli 2025, waarbij klager en verweerder aanwezig waren.

II Wat is er gebeurd?

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden, kan van het volgende worden uitgegaan:

- a. Klager heeft als externe kandidaat gesolliciteerd naar de functie van C bij Y (hierna de opdrachtgever) te Z. Een assessment maakte onderdeel uit van de sollicitatieprocedure.
- b. Verweerder is als psycholoog NIP werkzaam in zijn praktijk X te T. Hij heeft de opdracht voor het afnemen van een assessment aangenomen.
- c. Verweerder heeft in het kader van het door hem af te nemen assessment met de opdrachtgever telefonisch een intakegesprek gevoerd. Daarin is gesproken over wat de functie inhield.
- d. Vervolgens is klager door verweerder schriftelijk uitgenodigd voor het assessment.
- e. Op 10 februari 2025 heeft het assessment plaatsgevonden dat bestond uit intelligentietests, persoonlijkheidsvragenlijsten, een interview en simulatieopdrachten.
- f. Klager was op dat moment de enige overgebleven kandidaat voor de functie.
- g. Verweerder heeft op dinsdag 11 februari aan klager telefonisch medegedeeld dat hij een negatief advies aan de opdrachtgever zou uitbrengen. Klager was hierdoor verrast.
- h. Klager heeft verweerder toestemming gegeven het resultaat met de opdrachtgever te delen. Verweerder heeft klager toen gezegd dat dit telefonisch zou plaatsvinden op 14 februari 2025.
- i. Vervolgens heeft de opdrachtgever eveneens op 11 februari 2025 aan verweerder gevraagd de terugkoppeling te vervroegen.
- j. Verweerder heeft de opdrachtgever vervolgens op 11 februari 2025 mondeling die vervroegde terugkoppeling gegeven.

25/03

- k. Klager is diezelfde avond nog door de opdrachtgever geïnformeerd dat de baan definitief niet door gaat vanwege het negatieve advies van verweerder.
- l. Klager heeft op 12 februari 2025 aan verweerder gemaild dat hij graag in de week van 17 februari 2025 het finale (schriftelijke) assessment rapport wil ontvangen.
- m. Op 13 februari 2025 heeft er een tweede telefoongesprek tussen klager en verweerder plaatsgevonden waarin door verweerder een toelichting op het advies is gegeven. Klager heeft hierin afsluitend gemeld het niet eens te zijn met het advies en met de datum en tijdstip van terugkoppeling aan de opdrachtgever.
- n. Klager is door verweerder vervolgens uitgenodigd voor een gesprek op kantoor.
- o. Op 17 februari 2025 heeft verweerder het schriftelijke rapport, gedateerd 10 februari 2025, alleen aan klager verzonden.
- p. Dit aan het College overgelegde rapport wordt als hier herhaald en ingelast beschouwd. In het rapport staat onder de vraagstelling niet vermeld dat sprake is van een selectieassessment in het kader van een sollicitatie naar bovengenoemde functie.
Als *“aanbeveling in relatie tot aanname”* is in de rapportage – voor zover hier van belang – het volgende vermeld:
*“(....)
Combineren wij bovenstaande eigenschappen met de functie van C binnen Y, en betrekken wij de functie context waar zowel effectief leidinggeven en opdrachtsrelaties bestendigen en uitbouwen voorop staan, dan is ons advies negatief.
(....)”*
- q. Op 24 februari 2025 heeft een derde gesprek plaatsgevonden tussen partijen op het kantoor van verweerder over het assessment en het aan de hand daarvan opgestelde rapport. Klager heeft tijdens dit gesprek eerdere assessmentrapportages aan verweerder willen laten zien die volgens hem relevant zijn om het negatieve advies ter discussie te stellen. Verweerder heeft die documenten in dit gesprek niet willen bekijken. Het gesprek heeft niet tot een oplossing geleid.
- r. Klager heeft aan verweerder te kennen gegeven een klacht in te gaan dienen.
- s. Verweerder heeft klager vervolgens nog twee maal uitgenodigd voor een gesprek om zijn onvrede te bespreken. Klager is hierop niet ingegaan.

III De klacht

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerder in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld omdat hij:

- 1. in de rapportage een onjuiste weerspiegeling heeft gegeven van klagers profiel;
- 2. De uitkomst van het assessment op een te vroeg tijdstip aan de opdrachtgever mee heeft gedeeld (anders dan hij had afgesproken met klager) waardoor aan klager zijn correctierecht is ontnomen.

Klager stelt hiertoe dat hij het inhoudelijk niet eens is met het negatieve advies.

Verweerder heeft zich daarnaast niet zorgvuldig opgesteld door al op 11 februari 2025 de resultaten te delen met de opdrachtgever, terwijl klager van hem tot 14 februari 2025 had gekregen om de uitkomsten daarvan te weerspreken. Door de handelwijze van verweerder heeft klager niet meer de gelegenheid gekregen aan de hand van documenten, dat wil zeggen eerdere assessmentrapportage, aannemelijk te maken dat gegevens uit het assessment onderzoek onjuist en onvolledig zijn waardoor verweerder zijn conclusies aan had moeten passen.

25/03

Klager vindt ten slotte dat hij niet rechtvaardig is behandeld. Het negatieve advies is pijnlijk voor hem geweest en heeft voor klager en zijn gezin verstrekende gevolgen gehad.

IV De reactie van verweerder

Verweerder heeft de klacht deels gemotiveerd betwist. Hij is van mening dat hij het niet helemaal netjes heeft gedaan richting klager door eerder terug te koppelen naar de opdrachtgever. Het ging daarbij om snelheid, pragmatiek en een beknopt rapport. Het was volgens verweerder achteraf gezien beter geweest als hij niet vanuit snelheid had gehandeld, als eerste het rapport had neergelegd en pas daarna de terugkoppeling aan de opdrachtgever had gegeven.

Daarnaast gaat hij in de toekomst kandidaten uitnodigen om door hen aangeleverde documenten direct aan de opdrachtgever te zenden. Verweerder heeft geen kennis willen nemen van de eerdere assessmentrapportages omdat hem door de opdrachtgever werd gevraagd een onafhankelijk advies uit te brengen.

Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal hierop in het onderstaande nader worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

Welke uitgangspunten gelden bij de beoordeling?

V.1. Bij de tuchtrechtelijke toetsing van professioneel handelen gaat het er niet om of dat handelen beter had gekund, maar om het beantwoorden van de vraag of de psycholoog de zorgvuldigheid heeft betracht die van een redelijk handelend en redelijk bekwaam psycholoog kan worden verwacht door te handelen naar de Beroepscode 2024.

De bespreking van de klacht

V.2. Het College is van oordeel dat de klacht deels gegrond is, maar dat dit geen aanleiding geeft om verweerder een maatregel op te leggen. Hierna zal het College uitleggen waarom dat zo is.

V.3. Het College zal nu eerst ingaan op klachtonderdeel 2 (de eerdere terugkoppeling waardoor klager zijn correctierecht niet heeft kunnen uitoefenen).

Uit de feiten blijkt dat verweerder geen toestemming van klager had om al op 11 februari 2025 een vervroegde mondelinge terugkoppeling te geven aan de opdrachtgever. Verweerder had immers net daarvoor aan klager laten weten dat er pas op 14 februari 2025 een telefonische bespreking met de opdrachtgever zou volgen om de resultaten te delen waarvoor klager toestemming had gegeven.

Door desondanks in te gaan op dit afwijkende verzoek van de opdrachtgever en de resultaten op die dag mondeling vervroegd terug te koppelen aan de beoogd werkgever, heeft verweerder niet voldaan aan artikel 63 van de Beroepscode. In dit artikel is opgenomen dat de psycholoog zich ervan vergewist dat zowel de externe opdrachtgever als de cliënt over dezelfde informatie beschikken over het doel, de opzet van de professionele relatie en de voorgenomen werkwijze. Aangezien de opdrachtgever in afwijking van wat eerder aan klager was gecommuniceerd, aandrang op vervroegde terugkoppeling, had verweerder vanwege deze gewijzigde situatie wat betreft de werkwijze tot hernieuwde afspraken met ook klager moeten komen.

25/03

Door tegemoet te komen aan het verzoek van de opdrachtgever, heeft verweerder klager als kandidaat voor een fait accompli gezet. Verweerder wist immers dat klager vanwege het negatieve advies door de opdrachtgever uit de sollicitatieprocedure zou worden gezet. Mede gelet op dit verstrekende gevolg voor klager, had verweerder naar het oordeel van het College bij het uitbrengen van de mondelinge rapportage zorgvuldiger te werk moeten gaan. Klager ging er immers van uit dat hij nog in de gelegenheid zou worden gesteld de resultaten van het assessment te weerspreken door middel van het overleggen van documenten. Verweerder heeft dit ook met zoveel woorden ter zitting erkend.

Hoewel uit artikel 94 van de Beroepscode volgt dat de bevindingen en conclusies tot de professionele verantwoordelijkheid van de psycholoog behoren, zodat duidelijk is dat de door klager aan verweerder te verstrekken eerdere assessmentrapportages niet tot een andere uitkomst hadden geleid, heeft verweerder klager door zijn handelwijze alle mogelijkheden ontnomen om op het negatieve advies te reageren. Klager had immers wel onjuiste feitelijke gegevens kunnen signaleren die dan door verweerder gecorrigeerd hadden kunnen worden. Mede hierdoor heeft klager het gevoel gekregen dat hij door verweerder niet serieus is genomen.

Met name in het geval van een mondelinge rapportage dient zeer zorgvuldig met de belangen van de cliënt te worden omgegaan. De beroepscode laat in artikel 1.17 weliswaar ruimte voor het mondeling uitbrengen van rapportage maar het recht van de onderzochte om van de onderbouwing van dit advies kennis te nemen en de terugkoppeling eventueel te blokkeren, mogen hierdoor niet geschonden worden.

Psychologen dienen hierbij, zeker wanneer sprake is van verstrekende gevolgen (zoals in deze casus), grote zorgvuldigheid in acht te nemen.

Dit betekent dat klachtonderdeel 2 gegrond is.

V.4. Het College kan inhoudelijk niet ingaan op de vraag of het door verweerder weergegeven profiel van klager onjuist is. In artikel 98 van de Beroepscode is opgenomen waaraan rapportage minst genomen moet voldoen. Uit hetgeen klager heeft aangevoerd volgt niet dat verweerder niet aan deze voorwaarden zou hebben voldaan. Klager heeft immers alleen in het algemeen aangevoerd dat het rapport is gebaseerd op percepties, overhaaste conclusies en onjuistheden, tegenstrijdigheden en herhalingen.

Daarbij komt dat de conclusies in rapportage door het College slechts marginaal kunnen worden getoetst.

Het voorgaande betekent dat klachtonderdeel 1 niet gegrond is.

De slotsom

V.5. Het College komt tot de slotsom dat de klacht (gedeeltelijk) gegrond is.

Het College zal aan verweerder geen maatregel opleggen.

Verweerder heeft naar het oordeel van het College in zijn reactie op de laatste pagina van zijn verweerschrift en ter zitting laten zien over voldoende reflecterend vermogen te beschikken.

Hij heeft hierin laten weten zijn werkwijze naar aanleiding van deze klacht aan te zullen passen door in de toekomst minder haastig te werk te gaan en de belangen van de kandidaat beter te waarborgen door niet meer direct mee te gaan in verzoeken van de opdrachtgever.

25/03

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart klachtonderdeel 1 niet gegrond;
- verklaart klachtonderdeel 2 wel gegrond;
- legt geen maatregel op.

Aldus gewezen en verzonden op 28 augustus 2025

door:

mr. C.M. Berkhout, voorzitter,
mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
drs. G.A. van den Nagel,
drs. R.A.M. Postma,
drs. S.J.A. de Vries,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

w.g. C.M. Berkhout